

VINARÁČEK

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ OBCE VINARY

Vydání 4/2018, zima 2018/2019

Obec Vinary, Vinary 67, 538 63 Chroustovice

469 674 261

www.obecvinary.cz

obec.vinary@tiscali.cz

Milí čtenáři,

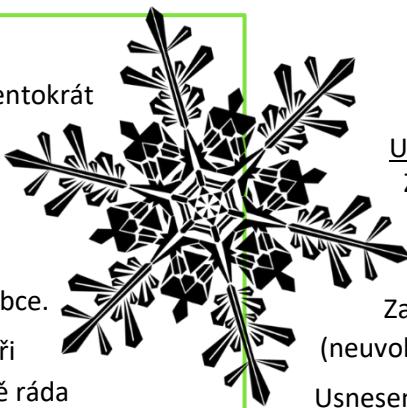
zdravím Vás opět po čtvrt roce, tentokrát již na začátku roku nového, s novým vydáním vinarského zpravodaje. Věřím, že Vám jeho stránky opět přinesou zajímavé a užitečné informace nejen z naší obce.

Od komunálních voleb utekly již tři měsíce, přesto bych se k nim ještě ráda na tomto místě vrátila. Chtěla bych poděkovat všem, kdo se voleb zúčastnil a vyjádřil podporu některému z kandidátů. Podrobné výsledky uvádíme hned na následující straně. Nově utvořené zastupitelstvo zřejmě pro nikoho nebylo překvapením – jeho složení je stejné jako v předchozím volebním období. Plynule jsme tak mohli navázali na „rozdělanou práci“ a věřím, že se nám do budoucna bude dařit naplnit Vaše očekávání.

Vedle informací o událostech v naší obci v minulém čtvrtletí Vám přinášíme informace o akcích na následující čtvrtletí. Pokračujeme v pověstech z Vysokomýtska, tentokrát pověstmi z Vraclavi a přidáváme pozvánku na výstavu do Vysokého Mýta. Rovněž pokračujeme v úryvcích z obecní kroniky z období 1. světové války, článcích ze zdravotnictví a z činnosti SDH Vinary.

Přeji Vám všem do nadcházejícího roku pevné zdraví, hodně štěstí, rodinné pohody a úspěchů v každé činnosti, do které se pustíte!

Pavčina Šrůtová, starostka

O čem jednalo zastupitelstvo 3. 11. 2018 (ustavující zasedání)

Usnesení č. 01/06/2018

Zastupitelstvo obce Vinary schvaluje program ustavujícího zasedání.

Usnesení č. 02/06/2018

Zastupitelstvo obce Vinary volí starostkou (neuvolněnou) Pavčinu Šrůtovou.

Usnesení č. 03/06/2018

Zastupitelstvo obce Vinary volí místostarostkou (neuvolněnou) Radku Peterkovou.

Usnesení č. 04/06/2018

ZO Vinary zřizuje finanční výbor a kontrolní výbor. Oba výbory budou tříčlenné.

Usnesení č. 05/06/2018

ZO Vinary volí předsedou finančního výboru Vladimíra Hruše.

Usnesení č. 06/06/2018

ZO Vinary volí předsedkyní kontrolního výboru Romanu Hrušovou.

Usnesení č. 07/06/2018

ZO Vinary volí členy finančního výboru Lenku Truncovou a Lubomíra Josku.

Usnesení č. 08/06/2018

ZO Vinary volí členy kontrolního výboru Ladislava Šafránka a Jaromíra Trunce.

Usnesení č. 08/06/2018

ZO Vinary v souladu s § 72 a § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích stanovuje odměnu za výkon funkce člena zastupitelstva obce a člena výboru obce.

Dále zastupitelstvo obce Vinary bere na vědomí:

- a) informaci o rozpočtovém opatření č. 6/2018
- b) informace starostky o dění v obci
- c) diskusní příspěvky občanů

O čem jednalo zastupitelstvo 29.12.2018

Usnesení č. 01/07/2018

ZO Vinary schvaluje vyrovnaný rozpočet obce Vinary na rok 2019 ve výši 2 255 000 Kč.

Usnesení č. 02/07/2018

ZO Vinary schvaluje vyrovnaný střednědobý výhled rozpočtu na rok 2020 ve výši 2 161 tis. Kč a na rok 2021 ve výši 2 211 tis. Kč.

Usnesení č. 03/07/2018

ZO Vinary schvaluje rozpočet na hospodaření v obecních lesích v r. 2019.

Usnesení č. 04/07/2018

ZO Vinary schvaluje složení likvidační komise k inventurám.

Usnesení č. 05/07/2018

ZO Vinary schvaluje podání žádosti o příspěvek na požární techniku pro Jednotku sboru dobrovolných hasičů obce z Pardubického kraje na rok 2019.

Dále zastupitelstvo obce Vinary bere na vědomí:

- a) zprávu o hospodaření obce k 30. 11. 2018
- b) zprávu o hospodaření v obecních lesích v r. 2018
- c) plán inventur za rok 2018
- d) informaci o rozpočtovém opatření č. 8/2018
- e) zprávu o kontrole plnění usnesení
- f) informace starostky

Výsledek komunálních voleb a složení zastupitelstva pro funkční období let 2018-2022

Volby do zastupitelstva naší obce se uskutečnily ve dnech 5. a 6. října 2018. Byla podána pouze 1 kandidátní listina – sdružení nezávislých kandidátů Vinaráci, čítající 5 kandidátů a 1 náhradníka.

Voleb se zúčastnilo 72 voličů z celkového počtu 106, což je 68 %.

Jméno kandidáta	Počet hlasů
Ing. Pavlína Šrůtová	62
Bc. Romana Hruběšová	61
Bc. Vladimír Hruběš	54
Ing. Radka Peterková	52
Lubomír Joska	38
Jana Kotlářová	19

Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce se konalo 3. listopadu.

Do funkce starostky obce byla zvolena Pavlína Šrůtová, do funkce místostarostky Radka Peterková, předsedkyní kontrolního výboru je Romana Hruběšová, předsedou finančního výboru Vladimír Hruběš. Lubomír Joska je vedle zastupitele také členem finančního výboru. Třetím členem finančního výboru byla zvolena Lenka Truncová a členy kontrolního výboru Jaromír Trunec a Ladislav Šafránek.

Dále byl nově zřízen Sbor pro občanské záležitosti v čele s předsedkyní Věrou Hlouškovou a členkami Lenkou Fuksovou, Lenkou Truncovou a Táňou Koblížkovou.

Poplatek za odpady

Základní sazba poplatku za svoz odpadu činí stejně jako v předchozích letech **500 Kč** na jednu osobu trvale bydlící v obci Vinary a 500 Kč za stavbu, ve které není hlášena k pobytu žádná osoba.

Snížená sazba poplatku činí 250 Kč a platí pro:

- nezaopatřené dítě, které v r. 2019 nedovrší 15 let,
- nezaopatřené dítě, které se nepřetržitě připravuje na výkon budoucího povolání (je třeba doložit potvrzením ze školy), a v r. 2019 nedovrší 26 let, a
- poplatníka, který v r. 2019 dovrší věku 75 a více let.

Poplatek je splatný jednorázově **do 31. března 2019** nebo ve dvou stejných splátkách (do 31. 3. 2019 a 30. 9. 2019). Uhradit ho můžete na OÚ v úředních hodinách (úterý 17-19) nebo bezhotovostním převodem na účet u České spořitelny č. 1145306339/0800, jako variabilní symbol uveďte číslo popisné Vašeho domu.

Poplatek ze psů

Poplatek ze psa platí držitel psa, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na územním obvodu obce Vinary. Sazba poplatku činí **80 Kč** za jednoho psa. U druhého a každého dalšího psa téhož držitele je sazba poplatku **120 Kč**.

Poplatek je splatný nejpozději **do 28. února 2019** v hotovosti na OÚ nebo bezhotovostním převodem. Jako variabilní symbol uveďte číslo popisné Vašeho domu.

Děkujeme Vám za včasné uhrazení místních poplatků.

Ples Mikroregionu Vysokomýtsko

V sobotu 24. listopadu jsme uspořádali v kulturním domě ve Vinarech reprezentační ples Mikroregionu Vysokomýtsko, který se u nás konal již potřetí. Celý večer nás provázela hudbou kapela Skelet, program zpestřili svým vystoupením s názvem Hra o trůny tanečníci z Taneční školy Bohémia Chrást a barman Petr Hurta, který předvedl úchvatnou neonovou a ohnivou show. Půlnoc pak patřila losování patnácti nejhodnotnějších cen tomboly, která celkem čítala přes 100 cen. Hlavní výhrou byl televizor, dále si výherci mohli odnést mobilní telefon, gril, kávovar, poukaz na víkendový pobyt a jiné zajímavé ceny.

Další fotografie z plesu naleznete na adrese:
<https://www.rajce.net/a15779058>

Rozsvícení vánočního stroměčku

Jak je již několik let zvykem i letos jsme se sešli na první adventní neděli v podvečer u zvoničky, abychom opět po roce rozsvítili obecní vánoční strom. Zazpívali jsme si s dětmi několik vánočních koledí, ochutnali domácí cukroví a zahráli se teplým svařákem. I přes nevlídné počasí se setkání neslo v příjemném předvánočním duchu a navodilo v nás pohodovou náladu přicházejících Vánoc.

Předvánoční posezení pro důchodce

V sobotu 8. prosince uspořádal Sbor pro občanské záležitosti tradiční předvánoční posezení pro důchodce, kterého se zúčastnilo zhruba 30 osob. Po přivítání starostkou obce zazpívaly vinarské děti vánoční koledy a některé z nich také zahrály na flétnu. Poté následovala volná zábava u chutného občerstvení, které přichystaly členky Sboru pro občanské záležitosti a zastupitelky obce. Návštěvníci se příjemně bavili až do podvečerních hodin.

Tříkrálová sbírka

V sobotu 5. ledna proběhla v naší obci již tradiční Tříkrálová sbírka, do které se zapojilo celkem deset vinarských dětí – dvě skupinky koledovaly ve Vinarech a zbytek dětí odjel do Stradouně. Děkuje dětem za jejich ochotu a nadšení.

O výsledku sbírky Vás budeme informovat.

Aktuální demografické údaje o Vinarech

K 1. lednu 2019 mělo ve Vinarech trvalý pobyt celkem 130 osob, z toho 66 mužů a 64 žen.

Průměrný věk obyvatel je 42,5 let, u mužů je to 40,9 a u žen 44,3 let.

Nejstarší ženě je 90 let, nejstaršímu muži 83 let, nejmladší dívce 2 roky a nejmladšímu chlapci 3 měsíce.

V loňském roce se ve Vinarech narodily dvě děti a jeden obyvatel naší obce zemřel. Pět občanů se během loňského roku odstěhovalo a tři přistěhovali.

Za svitu loučí – Antonín Hlinecký

Váženým čtenářům předkládám další z okolních pověstí, zaznamenaných v rukopise Za svitu loučí autora Antonína Hlineckého (1858-1938). Rukopis uložený v archivu Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě bude v druhé polovině ledna 2019 spolu s dalšími k němu patřícími archiváliemi prezentován na výstavě.

V minulosti vydaná díla tohoto autora lze prostudovat například na adrese:

<http://www.knihovna-cr.cz>,

do vyhledávacího políčka stačí zadat autorovo jméno.

Vraclav

Původ kostela u sv. Mikuláše (dle Jos. Ventury)

Pod hradiskem Vratislavským vyvěral od nepamětných dob pramen, jehož vody se užívalo v nemocech (zvláště oči jí léčeny).

Paměti zvlášť se zmiňují o knězi Mikuláši, který dlouhý čas měl ruce i nohy chromé.

Donesla se mu pověst o vodě léčivé, a kněz přijel, aby ji zakusil. A nelitoval toho, neboť koupáním se pod

hradiskem úplně se vyléčil. (Vyléčil se tu záhy i na ruce chromý nožíř Jan Nečesaný z Vys. Mýta. Bylo to v polovině 17. století). Z vděčnosti za to dal Mikuláš studánku upravit a vedle ní postavit kapličku.

U kapličky vznikly později lázně. Také kaplička ustoupila časem prostornému kostelu, který má své jméno po onom knězi, který tu se vyléčil. Je to kostel svatého Mikuláše.

Svatomikulášská fráterka (napsal Jos. Ventura)

Jest to prý bývalá poustevna, kterou obývá kostelník, spoluhlídač pramene.

Návštěvníci fráterky ovinují konec provazu od zvonku o chorou část těla a zvonívají. Tím touží po uzdravení, aneb vyslovují přání svého srdce, jehož splnění si žádají. Jest to ovšem jen starý zvyk, nebo pověra, už nikdo nevěří.

Zvyk ten připomíná dávný čas, kdy na Vraclavi žila vdova se synem Jiříkem. Ten toužil, aby sám na statku mohl vládnout, a proto matku přemlouval, aby mu jej odevzdala.

Sliboval, že se o ni dobře bude starat. Ale když po vůli mu učinila, nakládal s ní zle a ze statku ji vypudil.

Matka odešla, a v údolíčku pod hradiskem vystavěla si nuznou chýšku. V bídě sedávala u kostelních dveří a prosívala o dárek. O pouti i její syn šel do kostela a tu, - k neuvěření! - do matčiny ruky místo dárku vložil - kamen. Nad tím zpustlým činem puklo matce srdce.

Ale Jiříka hned na místě stihl trest: pravá jeho ruka zchromla a bezvládně zůstala viseti. To teprve hnulo s Jiříkem a stal se z něho kající.

Opustil statek, šel do matčiny chýšky, při níž vystavěl zvoníčku. A odtud počal zvoniti k modlitbě.

Když pak ruka umrtvělá

rozkývala vížky zvon,

po dvakráte zvonek sténá,

vydává jen smutný tón.

Potřetí když zvonkem klátí,

výdal tento jasný hlas.

Seznal, Pán že trest mu zkrátil,

v ruce cítí sílu zas.

*Jiřík žil tu dlouhá léta,
rozkošem se vyhýbal,
až ho jednou z toho světa
Pán Bůh k sobě povolal.
Poustečna se zachovala,
stojí času dnešního,
aby lidu důkaz dala,
důkaz hněvu Božího...*

/Z veršované pověsti L. Ungra, kdysi učitele měšť.
školy ve Vys. Mýtě/

*Připravila Soňa Krátká z Regionálního muzea Ve
Vysokém Mýtě.*

Z kroniky obce Vinary

Světová válka (pokračování)

Dne 11. května 1915 prodalo se z obce naší pšenice i žita 38 q do Chocně, kupovali to členové městské tamní rady, mající povolení od hejtmanství ve Vys. Mýtě, kupovali z přebytečných zásob jednotlivců. Cena smluvena s dovozem do Chocně na pšenici 54 Kor., žito 42 Kor. a ječmen 34 Kor. vše za 100 kg. Ten čas měla Chocně přes 20 000 vystěhovalců většinou z Haliče, pro které vystavěno státem nové velké město – vše dřevěné se školou i kostelem vysvěceným biskupem Doubravou z Hradce Králové. Nakupovali proto, by do příští sklizně vydrželi a poněvadž stát nezaručoval přesné dodávání potravin.

Dne 22. května 1915 dohotovují nařízený úřední soupis osevné plochy. Celková pozemnostní rozloha obce má obnášeti 248 ha 40 a – z toho oseto jest: pšenici ozimou 48 ha 15 a, pšenici jarní 13 Kor. 3 ha 74 a, žitem 47 ha. 11 a., ječmene 31 ha. 70 a., ovšem 18 ha. 45 a., prosem 29 a., hrachem 69 a., čočkou 18 a., čistá vikev 6 q.a., směskem na zrna 4 ha. 50 a., směskem na sekání 4 ha. 32 a., vojtěškou, jetelem apod. 36 ha. 33 a., vičincem v polí pěstěním 65 a., mákem 14 a., brambory 22 ha. 15 a., zelím 24 a., cukrovkou 17 ha. 32 a., řepou krmnou 2 ha. 30 a.

Dne 20. května 1915 obcházel četník po obci jednotlivá stavení a zapisoval počet a druh věcí mosazných, cínových, měděných apod., byly to

Významné životní jubileum oslaví:

v lednu: Ing. Vladimír Hrubeš – 65 let
v březnu: Zdeňka Sluková – 87 let
Josef Dachovský – 82 let
Věra Baťová – 55 let

Jubilantům přejeme pevné zdraví, spoustu štěstí, spokojenosti, rodinné pohody a životního elánu.

ponejvíce kliky u dveří a oken, kotle a vany; jiné nařízení v tu dobu není.

Dne 22. května 1915 byla na trhu ve Vys. Mýtě prodávána malá prasátka až za 120 Kor. jeden pár, 1 kg másla 4 Kor. 40 hal., 1 kopa vajec 6 Kor., 1 kus kačeních vajec 16 haléřů.

Vyhláškami se upravuje spotřeba masa. Řezník smí prodávati maso v týdnu jenom pětkrát, v úterý a v pátek jsou stanoveny bezmasné dny. Telata nesmějí se prodati, jen z nutných příčin ku př. přeplněný chlív, neduživec apod., před prodejem na obec. úřadě nutno písemně požádati o povolení.

Maso hovězí prodává se zde u nás 30. května 1915 za 1 kg 3.20 Korun, vepřové rovněž tak.

Dne 23. května 1915 vypovídá Itálie našemu mocnářství válku, když dříve před tím as na 3 dny byla vypověděla spojeneckou smlouvu.

O věci této v dnešní den psát úvahu jest velmi těžko a mám za to, že již příští léta nám záležitost tuto řádně osvětlí, jednak dnes nejsme dosti správně informováni následkem ostré časopisecké censury a na donášené tajné povídky – mnohdy až příliš přibarvené – nelze všechno dáti.

Jedno však jest jisto. Chování se tohoto státu od počátku války vylo podezřelé, byl to sice náš i Německa spojenec, ale co zaráželo bylo, že hranice tamní se naším vojskem přec jen střežili a opevňovali. Itálie prohlašuje, že do války nezasáhne, že zachová přísnou neutralitu. Mezi tím a k jaru 1915 zvlášť tvořili se v Itálii strany, pro a proti válce, bylo znáti, že napětí

se blíží. Vyjednávalo se. Až po vypovězení války, dověděli jsme se z úředních našich prohlášení, že říše naše chtíc katastrofě předejít byla ochotna Itálii ustoupiti území v Tyrolích, a snad i v samotném Přímoří, než vše to nepostačovalo, Italie žádala více. Parlament tamní byl svolán na 20. května, očekávalo se, že o věci rozhodne, tušilo se však jak.

Davy lidu na ulici demonstrovali pro válku, aniž by byli stíhány, bývalý ministerský předseda Salandra, který byl na straně pro válku, vzdal se svého úřadu, král však

jej nepropustil a tu po sejítí se sněmovny odhlasovala tato většinou přes 400 hlasů říši naši válku.

V den tento jest následující válečný stav mezi:

Rakousko-Uherskem a Srbskem, Ruskem, Francií, Anglií, Belgií, Černou Horou, Japonskem a Itálií

Německem a Srbskem, Ruskem, Francií, Anglií, Belgií, Černou Horou, Japonskem a Itálií

Tureckem a Ruskem, Francií, Anglií a Srbskem.

Tajemství plamene

SVÍČKA okouzluje krásným plamenem a je z ní cítit příjemné teplo. Plamen je z vizuálního hlediska vlastně jakýsi „obláček“ plynu, na povrchu tak žhavý, že zřetelně září. Plamen hořící svíčky je nestejnorodý. Převážně je nažloutlý či naoranžovělý. V dolní části, v blízkosti knotu jsou oblasti, které září modře, a přímo nad touto zónou je plamen svíčky bezbarvý.

Stejně jako barva je v různých oblastech různá i teplota plamene svíček. V blízkosti knotu panuje teplota kolem 600 °C. Okrajové části plamene dosahují nejvyšších teplot, a to až téměř 1 400 °C.

Svíčky hoří díky tomu, že spalují parafín, případně včelí či jiný vosk. V blízkosti plamenu je vosk roztaven a nasáván do knotu, kde se teplem vyzařujícím z hořícího plamene odpařuje na voskové páry. Ty mají v plynné podobě velký objem, což umožňuje reakci se vzdušným kyslíkem – oxidaci. Tím vznikají čtyři produkty reakce: světlo, teplo, oxid uhličitý a voda.

Reakce voskových par se vzduchem při hoření plamene svíčky nemůže probíhat v celém objemu plamene, ale jen na jeho obvodu, kde dochází k vzájemnému styku voskových par a kyslíku ze vzduchu. Proto jsou plameny svíček duté.

Reakce, při které se vzdušným kyslíkem oxiduje z pevného parafinu vzniklý hořlavý plyn, probíhá obvykle nestejnoměrně podle toho, jak dochází k promíchávání plynů se vzduchem a jak je hořlavý materiál v dané chvíli zahřátý. Proto se plameny různě míhají jakoby poskakují – prostě oheň se na pohled chová tak trochu jako živý organizmus.

Za tvar plamene může gravitace a vznikající teplo.

Teplejší plyn má tendenci stoupat do výšky, zatímco se jeho chladnější varianta drží u země.

Typický kapkovitý tvar plamene je způsoben přenosem plynu. Teplý proud plynu stoupá nahoru, zatímco na jeho místo proudí chladnější. Ve stavu beztíže by byl tvar plamene kulovitý.

Svíčky používá lidstvo již od pravěku, kdy člověk zjistil, že vlákno či dřívko ve ztuhlém tuku dává světlo. Nejstarší nalezená kamenná miska na ztuhlý tuk pochází z doby před 17 000 lety. Nálezy z oblasti starověkého Řecka, Fénicie a Říma pak dokládají, že i v období 1. tisíciletí př. n. l. se svíčky hojně používaly.

Ve středověku se jako materiál vhodný na svíčky osvědčil především včelí vosk. Jde však o materiál limitovaně dostupný, a tedy velmi drahý. Nejdostupnějším materiálem pro výrobu svíček tak vždy byl skopový či hovězí lůj, případně jakýkoliv jiný lůj v libovolné směsi. Lojové svíčky však velmi rychle hořely, a navíc odporně páchly. Hledání vhodné receptury na výrobu hmoty vhodné pro hromadnou výrobu kvalitních a laciných svíček trvalo dosti dlouho. Na počátku 19. století se do horké lojové hmoty přidával kamenec nebo kyselina sírová, čímž se snižoval zápach. Brzy nato se vyráběly margarínové svíčky, které dobře hořely a málo čadily. Ale stále byly ještě poměrně drahé. Později byly jako základní surovina používány i vedlejší produkty z výroby

margarínu a pevné odpadové tuky. Až od druhé poloviny 19. století do svíčkáren pronikl levný parafín, tedy směs vyšších nasycených uhlovodíků. První parafín byl izolován z dehtu z bukového dřeva, později byl získáván z ropy, případně destilace z hnědouhelného dehtu, rašeliny, smůly nebo z olejů živočišných břídlíc.

Nyní se vosky nejčastěji vyrábějí esterifikací mastných kyselin s alkoholy. Při hoření většiny svíček se může

kromě sazí uvolňovat i formaldehyd, toluen a oxid uhličitý. Za běžných okolností svíčky sice nepřinášejí žádná větší rizika, ale časté a dlouhodobé pálení svíček v uzavřeném prostoru může vést až k astmatu a rakovině plic. Svíčka by proto v malém prostoru bytu neměla hořet déle než čtyři hodiny a důležité je pravidelně větrat.

zdroj: Hasičské noviny, zkráceno

První pomoc

První pomoc je soubor jednoduchých a účelných opatření, která při náhlém ohrožení nebo postižení zdraví či života cílevědomě a účinně omezují rozsah a důsledky ohrožení či postižení.

Základní zásady první pomoci:

- Nejhorší je nedělat nic!
- Nereaguje-li osoba ani na bolestivý podnět a zdá se vám, že ani po záklonu hlavy nedýchá normálně nebo nedýchá vůbec, ihned začněte provádět masáž hrudníku a umělé dýchání.
- Vždy dbejte na bezpečnost ošetřovaného i svoji vlastní.
- Nevíte-li si rady anebo vám vaše první pomoc připadá nedostatečná, volejte zdravotnickou záchrannou službu (ZZS) na tel. 155 nebo linku 112.

- Povinnost poskytnout zdravotní pomoc osobě, která jeví známky poruchy zdraví, je dána zákonem a platí tedy pro každého, neposkytnutí první pomoci je sankcionováno dle zákona

Přivolání záchranné služby:

- na telefonním čísle 155, případně na lince 112
- dbejte všech pokynů dispečera a nikdy nezavěšujte jako první
- kvalifikovaný dispečer rozhodne o nutnosti vyslání výjezdové skupiny s lékařem či bez lékaře, popřípadě s vámi povede tzv. *telefonicky asistovanou první pomoc*
- po volání záchranné služby buďte dále na telefonu, z něhož jste volali – pro případ potřeby doplnění dalších informací či dalšího kontaktu
- při čekání příjezdu záchranné služby se snažte záchranářům jejich práci co nejvíce usnadnit – vyjděte na příjezdovou cestu, rozsviňte světlo, otevřete dveře apod.
- s sebou by měl mít nemocný doklady, finanční hotovost, užívané léky nebo jejich seznam se způsobem užívání, telefonní kontakt na své blízké, popř. mobilní telefon a hygienické potřeby

Po příjezdu záchranné služby se může ošetřující lékař či záchranář zeptat na doplňující informace o stavu postiženého, proto si všímáme základních znaků:

- **úroveň vědomí** – zda je plně orientovaný (místem, časem, prostorem)
- **frekvence a typu dýchání** – zda se při chůzi či řeči nezadýchává, zda nejsou slyšet abnormální zvuky při dýchání, zda nevyžaduje polohu v sedě při namáhavém dýchání – normální dechová frekvence dospělého v klidu je 12 – 20/min

- **kůže** – zda není bledá, modrošedá, žlutá, červená, příliš vlhká či suchá; tyto znaky mohou signalizovat konkrétní problém
- **dostatečnosti hydratace** – zda není jazyk suchý – znak špatné hydratace
- **polohy, kterou nemocný zaujímá** – zda chodí sám či s jen s podporou, sedí nebo pouze pasivně leží

Pokousání psem

Ročně u nás dojde asi ke 30 – 40 případům pokousání psem na 100 tisíc obyvatel. Velcí psi mohou tlakem zubů – až 40 kg/cm² – způsobit amputace drobných částí těla, zejména dětem. Pokud pes někoho pokouše, je povinností majitele nechat psa okamžitě vyšetřit u veterináře a výsledek do 24 hodin sdělit ošetřujícímu lékaři poškozeného.

Vzteklina

Virové onemocnění napadající nervový systém, přenášené též liškami, kočkami, hlodavci nebo lesní zvěří. Může se přenést například i prsknutím sliny do oka nebo poškrábáním. Pouze asi 2 % infekcí jsou způsobena domácími zvířaty, od roku 2002 nebyl v České republice registrován žádný případ. Zvíře je nebezpečné jen tehdy, má-li samo příznaky nemoci.

SDH Vinary

Lampionový průvod

Lampionový průvod, který se konal 2. listopadu, byl už osmý v pořadí.

Jako každý rok ho připravili členové našeho Sboru dobrovolných hasičů ve spolupráci s Obecním úřadem.

Začátek byl tradičně v 18 hodin u Obecního úřadu a děti při zvuku hudby z rozhlasu procházely téměř celou vesnicí.

Průvod skončil na hřišti, kde byl připraven opět krásný ohňostroj a prskavky, které dětem vždy udělají radost.

Mikulášská diskotéka

1. prosince, den před první adventní nedělí, připravilo místní SDH s Obecním úřadem pro děti od 16. hod. Mikulášskou diskotéku.

- **hlavy** – zda nejsou přítomna zranění a výtok krve z nosu nebo ucha, zda jsou stejně velké zornice a mimika obličeje stranově symetrická
- **abnormalit v oblasti hrudníku a břicha**
- **končetin** – zda jsou bez zranění a změn na kůži, zda jsou normálně nebolestivě pohyblivé, zda jsou teplé a prokrvené a zda je hmatný puls na kotník

První pomoc:

- Ránu důkladně vydezinfikujte, nebo alespoň vymyjte mýdlovou vodou a sterilně přikryjte.
- Vyhledejte lékařské ošetření rány do 6 hodin, často bývá nutné zajištění antibiotiky, případné přeočkování proti tetanu, nebylo-li provedeno v posledních 5 letech.
- Zjistěte, zda je pes očkovaný proti vzteklině.
- Při nejistém nebo neznámém výsledku je nutno zahájit léčbu proti vzteklině do 3 dnů.

Děti měly možnost se zúčastnit různých soutěží a zatančit si na krásnou pohádkovou hudbu. Jako tradičně byly dětské hříchy zváženy na čertovské váze a děti, které se nezalekly, dostaly od Mikuláše, Anděla a Čertů nadílku.

Účast dětí na diskotéce byla sice nejmenší ze všech osmi ročníků, ale na kráse ji to však neubralo.

Moje poděkování patří zastupitelům obce za jejich celoroční podporu na různých akcích, a hlavně členům SDH, kteří nám v této složité době plné stresu pomáhají připravovat akce, a to nejen pro ty malé.

Už teď se těším na příští rok, který jak doufám bude opět plný akcí nejen pro děti.

Závěrem mého článku přeji všem čtenářům Vinaráčku hodně zdraví a lásky v roce 2019.

Jarda Trunec

Ukončení sezóny mladých hasičů

Šedesátky v Hlinsku

V sobotu 7.10. 2018 se konal v Hlinsku závod jednotlivců v běhu na 60 m přes překážky, kam si vyjeli závodit Luboš Horáček, Matěj Šrůt, Kristýna Horáčková, Aneta Říhová, Lenka Fuksová, Radek Trunec. Nejlepšího výsledku dosáhl Lubošek, který se s časem 33:28 s umístil na 4. místě z 14 v kategorii mladší přípravka, dále v kategorii starší přípravka Matýsek s časem 28:59 s (14. z 25) a Kristýnka v kategorii mladší dívky s časem 18:70 s (15. z 49 závodnic).

Memoriál Bohuslava Kyšperky

Další týden v sobotu 13.10. všechna naše družstva, včetně mužů a žen, vyjela do Hrochova Týnce na požární útoky. Zde se opravdu všem dařilo.

Muži, ženy a mladší děti si přivezli zlato, starší děti stříbro. Moc všem gratulujeme a přejeme, aby takovýchto skvělých společných výsledků bylo co nejvíce!!!

Závod požárnícké všestrannosti

Třetí říjnovou sobotu 20.10. probíhal v Morašicích ZPV (závod požárnícké všestrannosti).

Reprezentovalo nás družstvo mladších žáků, starších žáků a dorostenek. Tady nejlepších výsledků dosáhlo družstvo mladších žáků: 6. místo z 38 týmů.

Vyhlášení výsledků ligy

Poslední říjnový týden se v pátek 26.10. konalo celkové vyhlášení chrudimské ligy za rok 2018 v běhu na 60 m přes překážky, kde se v každé kategorii vyhlašuje jen 20 nejlepších závodníků. Letos toto slavnostní vyhlášení zabezpečila Zderaz.

My jsme sem jeli s 5 dětmi: Kristýnka H. (6. místo), Patrik B. (10. místo), Aneta Ř. (11. místo), Lenka F. (14. místo) a Adam R. (17. místo).

Radka Peterková

Leden v pranostikách

1. Na Nový rok do zimy skok.
6. Tři králové pouštějí vodu na pole.
14. Svatý Vigil z ledu mosty zřídil; a když nezřídil, to je břídil.
16. Na svatého Marcela zima leze do těla.
19. Když na Alžbětu sněží, sníh dlouho poleží.
20. Na svatého Fabiána a Šebestiána stromům opět míza dána.
22. Jasně slunce na Vincence k vinobraní chystá věnce.
24. Svatý Tymotyj ledy láme, nemá-li je, nadělá je.
28. Je-li Karel Veliký málo ledový, únor to zase napraví.
29. Na Saleského Františka meluzína často zapíská.

Únor v pranostikách

2. Na Hromnice musí skřivánek vrznout i kdyby měl zmrznout.
4. O svaté Veronice bývá čvachtanice.
6. O svaté Dorotě uschne košile na plotě.
9. Nadělá-li svatá Apolena ledy, až svatý Matěj je zbourá.
10. O svaté Šcholastice navleč si rukavice.
14. Je-li na svatého Valentýna hvězdnatá obloha, bude pozdní jaro.
16. Když slunce na svatou Juliánu stromy osvíti, bude mnoho jablek.
22. O svatém Petru nastolení je-li mráz, po 40 dní mu konec není.
24. Na svatého Matěje pije skřivan z koleje.

Březen v pranostikách

7. Na svatého Tomáše oraniště jsou jak kaše.
10. Svatá panna Viktorie obrázky na okna ryje.
12. Na svatého Řehoře čáp letí přes moře, žába hubu otevře, ledy plují do moře, líný sedlák, který neoře.
19. Svatý Josef s tváří milou končí zimu plnou.
21. Na svatého Benedikta má se ječmen a cibule síti.
21. Za rovnodenní větry nelení.
25. Do matičky boží tráva neroste i kdyby ji kleštěma tahal, po Panně Marii roste i kdyby ji palicí zatloukal.
30. O svatém Kvirinu je teplo i ve stínu.
31. Na Kvída už končí zima

Svoz komunálního odpadu z popelnic:

9. a 23. leden

6. a 20. únor

6. a 20. březen